

TURUN YLIOPISTO
Lääketeiteellinen tiedekunta

DEGERHOLM, JULIA: Turun Lasten ja nuorten Nuorisopoliklinikan päihdeintervention vaikuttavuus 2012 – 2013

Lisensiaattitutkimus, 14 s., 4 liites.

Psykiatria

helmikuu 2016

Päihdeongelmat kuuluvat nuorten yleisimpiin mielenterveysongelmiin ja ongelmallinen päihdeidenkäyttö on merkittävä syrjäytymisen riskitekijä. Suomalaisista nuorista noin 5 – 10 prosentilla on diagnosoitava päihdehäiriö. Turussa alle 18-vuotiaita päihdeongelmaisia nuoria hoitaa vuonna 2003 valtion avustuksella perustetun Lasten ja nuorten poliklinikan yhteydessä toimiva nuorisopoliklinikka, eli päihdepoliklinikka. Päihdeinterventiossa hoitomuotona käytetään yksilölähtöistä kognitiivista käyttäytymisterapiaa johon kuuluu arviointikäynti, sekä vaihteleva määrä yksilökäyntejä.

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli arvioida intervention vaikuttavuutta sekä nuorisopoliklinikalle hoitoon ohjautuneiden nuorten sosiodemografisia tietoja, hoitoonohjaustahoa ja nuorten päihdeidenkäyttöprofiilia hoitoonohjauksen yhteydessä. Intervention vaikuttavuutta arvioitiin vertailemalla nuorten aloitus- ja päätöskäyntien päihdeidenkäyttöprofiilia keskenään. Tutkimusaineistona käytettiin Turun Lasten ja nuorten poliklinikan päihdeintervention vuosina 2012–2013 aloittaneiden nuorten (n=154) sairaskertomustietoja ja mukaan otettiin sekä täysimittaiset että modifioidut seurantakäynnit. Tiedot tilastoitiin ja analysoitiin IBM SPSS Statistics Data Editor-ohjelmalla ristiintaulukointia ja varianssianalyysiä käyttäen.

Tutkimuksen mukaan vuosina 2012 – 2013 intervention aloittaneet nuoret olivat keskimäärin hieman alle 16-vuotiaita, ja heistä 70 % oli poikia. Yleisimmät hoitoonohjaukseen johtaneet päihdeet olivat kannabis ja alkoholi, joiden käyttö kattoi lähes 90 % kaikista läheteistä. Tutkimuksen mukaan hoidon piirissä pysyneet nuoret hyötyivät interventioista. Tehokkain interventio oli ala- ja yläasteikäisille nuorille ja sukupuolittain vertailtuna tytöille. Päivittäin tupakoivien määrä laski 87 nuoresta (56,5 %) 32 nuoreen (49,2 %) ja alkoholia käyttävien nuorten osuus laski 146 käyttäjästä (94,8 %) 64 käyttäjään (62,7 %). Kannabiksen käytön lopetti yhteensä 51 nuorta ja kovempien päihdeiden osalta käyttö useimmissa tapauksissa päättyi kokonaan. Nuorisopoliklinikan kahden vuoden toimintakulut ovat noin viidesosa yhden nuoren syrjäytymiskustannuksista, joten jo yksittäisen nuoren auttaminen on tutkimuksen mukaan kustannusvaikuttavaa.

Asiasanat: nuorten päihdeidenkäyttö, päihdeinterventio